

Geloven maakt moedig!

Liturgiesuggesties:

Gezang 477: 1 en 2

Psalm 108: 1 en 2

Psalm 119: 49

1^e Schriftlezing: Handelingen 4: 1-12

Psalm 118: 8

2^e Schriftlezing: Handelingen 4: 13-31

Psalm 2: 1

Na verkondiging: Zingende Gezegend 75

Gezang 470: 1 en 4

***

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Als je voor je examen bent geslaagd, kun je dat niet voor je houden.

De vlag gaat uit, je schooltas gaat in top.

En als je de grote liefde van je leven hebt gevonden, idem dito.

Je wilt je nieuwe vriend of vriendin met heel je familie en vriendenkring laten kennismaken.

En als je toch nog die leuke baan gekregen hebt, moet iedereen het weten.

En als je net vader bent geworden van je eerste kindje, dan wil je dat iedereen deelt in je prille geluk.

Logisch toch.

Waar het hart vol van is, loopt de mond van over.

Er zijn soms dingen in je leven, die je aan iedereen kwijt wilt.

Je zou op straat de mensen wel willen aanhouden.

Je zou op je werk aan jan-en-alleman je verhaal wel willen doen.

Je bent er zo vol van - je kunt het niet laten om erover te praten.

Kinderen hebben dat.

Maar volwassenen ook.

Waar je vol van bent, daar praat je over.

*

Het is Pasen geweest.

Jezus is opgestaan uit de dood.

Hij is verschenen aan zijn discipelen.

Zijn hemelvaart, zijn troonsbestijging.

En toen kwam Pinksteren.

De uitstorting van de Heilige Geest.

De Geest zet mensen in beweging.

Doet hen vertellen, getuigen ... van de grote daden van God.

Van de opstanding.

Van Jezus.

Want om Hem gaat het.
Om de naam van Jezus Christus.

Velen komen tot geloof in die Naam.
De gemeente groeit: 12 - 120 - 3000 - straks 5000 gelovigen.
Dat doet bij de tegenstanders van Jezus ... de deur dicht.

O ja, ze dachten, dat ze die Jezus' beweging de mond hadden kunnen snoeren.
Hun leider ... aan het kruis gehangen.
Zijn lichaam ... in een graf opgeborgen.
Dikke steen ervoor.
Zegels van de Romeinse overheid erop.
Gewapende wacht van soldaten er voor.
'Die komt er van z'n leven niet meer uit!'
Maar moet je nú horen.
Het lijkt wel alsof die Jezus' beweging uit de dood is opgestaan.

In de zuilengang van Salomo is het een drukte van je welste.
Het lijkt wel of al het volk er te hoop is gelopen.
Drie mannen staan in het middelpunt van hun belangstelling.
'Zeg, is dat niet die man die al sinds mensenheugenis om een aalmoes bedelt bij de Schone poort?'
'En horen die andere twee niet bij die rabbi uit Galilea, die Jezus uit Nazareth?'
'Het moet maar eens uit zijn met hun praatjes!'
'Kom op, we pakken ze op.'
'Morgen zullen we ze eens stevig aan de tand voelen.'

*

Petrus en Johannes, broeders en zusters, jongelui, zijn gevangen genomen.
We zullen dat vaker horen ...
De gevangenis neemt in het leven van de eerste christenen een belangrijke plaats in.
De nacht gaat voorbij.
Een nieuwe morgen breekt aan.
Petrus en Johannes moeten zich voor het Sanhedrin, de Joodse Hoge Raad, verantwoorden.
Ze zijn er allemaal.
Allen die een rol hebben gespeeld in het proces rond Jezus.
De oversten en de oudsten en de schriftgeleerden.
Anna, de hogepriester, en Kajafas, Johannes, Alexander en allen, die tot het hogepriesterlijk geslacht behoren, weet Lucas ons te vertellen.
Hij heeft het nauwkeurig nagevraagd.
Lucas is een evangelist met oog voor details.
De Hoge Raad.
Een college van maar liefst één en zeventig mannen.
En wat voor een mannen!
Mannen van naam ...
Geleerd, machtig en hoog in aanzien.
Je láát het wel om ze tegen te spreken.

Wie ben jij om in een dergelijk theologisch gezelschap ... het woord te durven voeren.
Laat staan om daar verantwoording af te leggen van je doen en laten!
Van de zenuwen kun je gewoon niet uit je woorden komen.
Zo'n stel kritische mensen bij wie je het nooit goed kunt doen.
Ze moeten je niet.
Ze vinden je belachelijk.
Ze kunnen je wel weg kijken.
Ze kunnen je bloed wel drinken.
Je moet er toch niet aan denken om in zo'n gezelschap het woord te moeten voeren.

Daar staan ze.
Petrus en Johannes.
En naast hen ... die lamme van de Schone poort.
Ze moeten zich tegenover de hoge heren verantwoorden.
Eenvoudige vissers met een noordelijk accent.
Een opleiding van niks.
Ongeletterd en bijna geen ontwikkeling.
Opgegroeid op het platteland, dat eigenlijk altijd al op zag tegen de grote stad -
Jeruzalem.
Ze worden verhoord.

En dan steekt Petrus van wal.
De eenvoudige visser doet daar eventjes het woord zoals ze niet verwacht hadden.
Eén en zeventig paar kritische ogen zijn op hem gericht.
Maar Petrus gaat onverstoort verder.
Hij verkondigt het evangelie van Jezus Christus.
De man van Nazareth.
"U hebt Hem gekruisigd."
"Maar God heeft Hem opgewekt uit de doden."
"Door zijn Naam staat deze man hier gezond voor u."
"U hebt Hem verworpen, maar alleen door zijn Naam is er redding, is er behoud!"
Geloven maakt moedig!
Je moet maar durven.
Zoals die heilsoldaat.
In een openlucht samenkomst, waar zijn corps aan meewerkt.
Voor de muziek.
Krachtig blaast hij op zijn grote tuba.
Maar ineens gooit iemand er een sinaasappel in.
Om te treiteren.
Een lachsalvo onderstreept de lol.
Maar de heilsoldaat legt de ingeworpen sinaasappel naast zich op het bankje neer en
blaast onverstoort verder.
Dat doet hij nóg als er een poosje later drie sinaasappels naast hem op het bankje
liggen.
Hij laat zich niet van de wijs brengen.
Ben je helemaal!

Dat heet nu, broeders en zusters, jongelui, ... vrijmoedigheid.
Zoals toen bij Petrus en Johannes.

Geloven heeft met durven te maken.
Geloven geeft je moed.
Om vol te houden.
Om je zegje te doen.
Om ervoor uit te komen ... dat je Jezus kent.
En je zit er niet mee.
Waarom zou je?
Als Jezus aan je kant staat kun je de kritiek wel aan.
Lucas 12 vers 11 gaat hier in de zaal van de Joodse Hoge Raad in vervulling:
"De Heilige Geest zal jullie op hetzelfde uur leren wat jullie moeten zeggen."

*

Veel mensen, broeders en zusters, jongelui, denken dat geloven een 'slap' gedoe is.
Dat je wat bangig wordt en wereldvreemd.
Dat je ogenblikkelijk met de mond vol tanden staat als je aan-gevallen wordt.
Dat je niet voor 'vol' wordt aangezien door anders-denkenden.

Veel mensen denken ook dat het christelijk geloof niet opgewassen is tegen wetenschap en kennis.
Dat het achterhaald is en ongeloofwaardig.
Dat het geen enkele moeite kost om een christen onder de tafel te praten.
Dat het 'dom' is om in een Bijbel te geloven en Jezus te volgen.
Maar dat zijn allemaal mis-vattingen.

Die twee eenvoudige Galilese vissers voor de Hoge Raad laten wel wat anders zien.
Je kunt over je geloof vrij-moedig praten, ook al sta je voor het puikje van wetenschap en godsdienst.
Als je door het evangelie van Jezus gegrepen bent, valt er een hele hoop onzekerheid, angst en verlegenheid weg!
Je kunt er zonder vrees voor uitkomen dat je gelooft in Jezus.
En naarmate je dóór hebt ... Wie Jezus is, word je ook steeds vrijmoediger.
Je moet maar durven!
Ja, waarom niet?
Geloven maakt moedig.
Natuurlijk, je hebt wel de zenuwen.
Maar toch kom je er door.
Je bent niet alleen.
Want Hij - de Heilige Geest - staat naast je ...
Geloven maakt moedig!

*

De een en zeventig leden van het Sanhedrin staan machteloos.
Als verlamd.
Ze kunnen niets inbrengen tegen wat de apostelen zeggen.
Want de genezen verlamde staat naast hen als het levende bewijs.
"Zij konden er niets tegen in brengen ..." herinnert aan Lucas 21 vers 15.

Daar belooft Jezus zijn volgelingen: “Ik zal jullie mond en wijsheid geven, die al jullie tegenstanders niet zullen weerstaan of weerspreken.”

“En toen zij - de mannen van de Hoge Raad - hen binnenge-roepen hadden, bevalen zij hun in het geheel niet meer te spreken over of te leren op gezag van de naam van Jezus.”

Petrus en Johannes krijgen een spreekverbod.

‘Denk er om, geen woord meer over die Jezus!’

Maar Petrus schudt al meteen van ... nee.

Dat kan niet.

Allereerst al ... omdat Jezus zélf opdracht heeft gegeven om het evangelie door te vertellen.

“Jullie zullen mijn getuigen zijn.

Eerst in Jeruzalem, dan in Judea, dan in Samaria.

Tot aan de uiteinden van de aarde.”

En tot op vandaag gehoorzamen ontelbare christenen aan die opdracht.

Je kunt een kerk dan wel monddood willen maken.

Maar dat zal niet gaan.

De opdracht ligt er.

‘Het spijt ons, maar we moeten wel spreken.’

“Er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden worden.”

‘We moeten wel spreken.’

‘Anders gaan er mensen verloren.’

‘We zouden onze Opdrachtgever anders tekort doen.’

‘En we zijn niet van plan - zegt Petrus - om mensen méér gehoorzaam te zijn dan God.’

‘Als er dingen van ons gevraagd worden, die in strijd zijn met wat God van ons vraagt, dan moet God de voorrang hebben.

Natuurlijk.

Wat dacht u?

Daarom: We kunnen het niet laten ...

Ik las, broeders en zusters, jongelui, de afgelopen week het bericht in de krant dat er steeds meer kerken in Laos hun deuren moeten sluiten.

‘Sinds Laos in 1999 het christendom tot staatsvijand nummer 1 verklaarde, heeft de overheid 58 kerken gesloten.’

‘Zeker 30 christenen zitten gevangen wegens hun geloof.’

Maar ondanks de tegenwerking van de overheid is het aantal christenen in Laos de laatste jaren sterk gegroeid!

*

‘We kunnen niet nalaten te spreken van wat wij gezien en gehoord hebben’, zegt Petrus tegen de heren van de Hoge Raad.

Letterlijk zegt hij: ‘Wij kunnen niet - niet-spreken.’

‘Wij moeten wel.’

‘Want weet u, Jezus heeft ons redding geschonken!’

Je kunt - na jaren dokteren - toch ineens de man en het middel gevonden hebben,
die je van je kwaal afhelpt!
Daar praat je toch met iedereen over!
En als je gelooft, dat Jezus je van je grootste kwaal afhelpt en je tot een nieuw mens
maakt, dan kún je dat toch niet vóór je houden?
Want zo zit dat: het evangelie betekent ... verlossing en blijdschap.
Het evangelie is ... groot nieuws!
Zeg maar gerust: spectaculair nieuws!
Het geeft je uitzicht en hoop.
Er is een weg waar anders geen weg was.
Er is uitzicht waar alles dicht scheen te zitten.

*

Dat je het niet laten kunt, heeft natuurlijk alles met de boodschap zélf te maken.
De boodschap zélf is het die dwingt tot doorvertellen.
De Bijbel gebruikt daarvoor het woord: 'getuigen'.
En bij dat woord 'getuigen' mag je denken aan de rechtspraak.
Getuigen moeten zich houden aan de feiten.
Aan wat ze met eigen ogen hebben gezien.
Of wat ze met eigen oren hebben gehoord.
Ze geven een oor- en ooggetuigenverslag.
Dat geldt ook van de Bijbel.
Johannes - een andere evangelist - zegt ergens: "Hetgeen wij gezien en gehoord
hebben, verkondigen wij ook u."
En dan heeft hij het ook nog heel concreet over aanschouwen en met de handen
tasten.
Geen verzinsels.
Geen wilde fantasieën.
Niet een wazig en oncontroleerbaar verhaal.
Maar - zeg maar - tastbare feiten!

"Jullie zullen mijn getuigen zijn."
Dat was de opdracht, die de Here Jezus aan zijn volgelingen heeft gegeven.
Een opdracht en een belofte.
De discipelen zullen de boodschap van Jezus, de opgestane Heiland moeten
doorgeven.
En Jezus belooft hen, dat Hij hen zal helpen om van Hem te getuigen.
"Jullie zullen mijn getuigen zijn."
'En Ik zal jullie daarin bijstaan.'
'Ik zal jullie de woorden daarvoor in het hart en in de mond leggen.'

Weet u, dat woord 'getuigen', 'getuige-zijn' is een sleutelwoord in het bijbelboek
Handelingen.
[Ds. Meint van der Berg heeft daar een aardig boekje over geschreven: Getuigen in
bijbels perspectief.]
In ongeveer 20 verschillende vormen kun je het woord 'getuigen', 'getuige-zijn' in de
Bijbel terugvinden.
Wat u ook moet weten is, dat in Israël een getuige een groot recht van spreken had.

Iemand kan een getuige vóór je zijn.
Je verdedigend als een advocaat.
Iemand kan ook een getuige tégen je zijn.
Als aanklager.

Op grond van het eenparig getuigenis van twee of drie getuigen wordt er dan door de rechter vonnis geveld.

En bij een terechtstelling moeten de getuigen de 'eerste steen' werpen.
Getuige-zijn, dat deed je dus niet zo maar.

Daar moet je heel stevig voor in je schoenen staan.

Want aan jouw getuigenis kon dood en leven van een beschuldigde afhangen.

Je moet er dus moed en vrijmoedigheid voor hebben om - in het midden van de rechtszaal getuigenis af te leggen.

"Jullie zullen mijn getuigen zijn!" zegt Jezus tegen zijn volgelingen.

Nu, dat zijn ze geweest.

Oog- en oorgetuigen van Jezus' dood en opstanding.

*

Zo staan Petrus en Johannes in het centrum van het Joodse geloof, in het hartje van Jeruzalem, voor de Joodse Hoge Raad.

Als getuigen van de opstanding van de Here Jezus Christus.

'Mijne heren, wij kunnen het niet laten om te spreken van wat wij gezien en gehoord hebben.'

Met andere woorden: 'We stonden er met onze neus boven op.'

'Het zijn geen fabeltjes die we u komen vertellen.'

'Maar de feiten van Jezus Christus.'

'Wij waren erbij.'

'Bij zijn sterven, zijn begrafenissen.'

'Bij zijn opstanding en bij zijn hemelvaart!'

'En u moet van goede huize komen om die feiten te weerspreken!'

*

Opvallend is dat Petrus en Johannes zich moeten verantwoorden voor de Hoge Raad, omdat - door hun toedoen - een verlamde is genezen.

Als ze in de kring van deze een en zeventig eerwaarde en hooggeleerde heren hun getuigenis geven ... staat de genezen verlamde erbij.

Niemand kan dit feit ontkennen.

Daar staat de mens, die jaren lang heeft zitten bedelen bij één van de toegangspoorten van de tempel.

Als het levende teken dat heen wijst naar de Degene in Wiens Naam hij genezen is.

En toch ... toch willen die knappe koppen er niets van weten.

Da's eigenlijk ongelooflijk.

Maar blijkbaar kan dat.

Dat je diep in je hart weet: Jezus heeft gelijk.

Maar dat je weigert om het toe te geven.

Als je eerlijk bent, kun je de feiten van het evangelie niet ontkennen.

Maar je kunt het niet maken voor je familieleden, voor je collega's, voor je vrienden,
... om je gewonnen te geven.
En toch wordt dat van je gevraagd.

Geloof betekent daarom ook niet anders dan dat je je gewonnen geeft.
Dat je eerlijk wordt.
Dat je toegeeft niet meer onder de stem van Jezus uit te kunnen komen.
Zijn gezag over je leven is doorslaggevend!

Daarom kunnen Petrus en Johannes het niet laten om het over Jezus te hebben.
En ze baseren hun getuigenis op vaststaande feiten.
Ze laten zich niet mond-dood maken.
Waar het hart vol van is, loopt de mond van over.
Niet om mensen te dwingen tót en lastig te vallen mét het geloof.
Maar omdat je zo graag wilt dat ze dezelfde blijdschap en diezelfde hoop krijgen als
jij.
Dat is doel van je getuigenis.
Want ook vandaag wil Jezus geloofd worden.
Gewoon, omdat Hij het u en jou en mij zo heel graag gunt: je behoud, je redding.

*

Geloven maakt moedig!
We komen aan het einde van de preek bij onszelf uit.
Want het evangelie kan niet bij ons blijven steken.
Het moet verder.
Ook wij worden ingeschakeld om als getuigen het evangelie op onze beurt aan
anderen door te geven.
Als puntje bij paaltje komt ...
Dat vinden we best wel moeilijk.
Daar hebben we vaak geen vrijmoedigheid voor.
O nee?
Mag ik u dan verder helpen met het verhaal van de viool van Paganini.
Paganini was één van de grootste violisten en componisten uit de
muziekgeschiedenis.
In zijn testament had hij bepaald dat na zijn dood niemand ooit nog zijn viool mocht
bespelen.
Ze hebben toen zijn viool veilig achter glas een plekje gegeven in een museum in
Genua.
Nadat dat instrument er een aantal jaren gelegen had, deed het personeel van het
museum een ontstellende ontdekking.
Houtkevers waren bezig om de viool van de meester op te vreten.
Als het instrument gebruikt was, hadden de kevers daarvoor nooit de kans gehad ...

Gelovigen, broeders en zusters, jongelui, zijn als een viool.
Ze spelen zelf niet.
Ze laten zich bespelen.
Wat ze hebben, stellen ze in dienst van God.

Ze leggen hun leven - hun woorden, hun daden - in handen van de Geest van Jezus Christus.

Misschien ben je een viool met maar twee snaren, misschien maar met één ...

Maar zorg ervoor dat je niet in een vitrine wordt opgeborgen.

Zorg ervoor dat je als viool in de handen van de Heilige Geest komt.

En wat dacht u, dacht jij, dat die Geest zou zeggen?

Zo van: 'O, die viool - daar kan ik niets mee.

'Die leg ik nog een poosje weg tot ik een paar nieuwe snaren gevonden heb?'

'Later, als er misschien meer mogelijkheden zijn, zal ik hem of haar bespelen?'

Weet u, weet jij wat het verrassende is?

Wat doet de Heilige Geest met ons?

Hij neemt meteen die krakkemikkige viool met misschien maar twee snaren ... en dan ... dan begint Hij te spelen.

De mensen blijven staan.

'Moet je horen wat er een geluid uit die viool komt.'

'Uit die krakkemikkige viool.'

Als de Maestro er maar op speelt, dan komt er een prachtig geluid uit.

Weet u, zo is het ook gegaan met de Petrus en Johannes na de uitstorting van de Heilige Geest.

Ze waren dan misschien eenvoudige mensen.

Lucas gebruikt daarvoor een woord dat wij kennen als 'idiot'.

Die indruk maken ze dan ook - tegenover die ontwikkelde heren van de Hoge Raad.

Ze zijn niet wijzer.

Maar Petrus en Johannes laten zich gebruiken door de Heilige Geest.

Toen die hen vervulde ...

Toen hun Maestro hen ging bespelen, spraken zij met grote kracht en legden ze een krachtig getuigenis af.

Zo is het gegaan.

Zo gaat het nog.

Er zit, broeders en zusters, jongelui, dus muziek in je leven.

Als je je maar gebruiken laat.

Als je maar gelooft.

De Geest van Jezus Christus, de Heilige Geest, geeft ons moed om te getuigen.

U en jou en mij.

Vrijmoedigheid.

Want waar je vol van bent ... daar praat je toch over?

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Haarlem 8 juli 2001

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !